

Tallinnas, 15. juunil 1957.a

Elulugu

Sündisin 28. septembril 1923.a Virumaal, Roela vallas. Vanemad olid põllutöölised.

Emma suri, kui olin kuue aastane. Mäletan teda väga õiglase ja tagasihoidliku inimesena. Nutsin väga ja tahtsin tema juurde hauda minna, kui maeti. Isa lohutas, et ema tuleb varsti koju, ta ainult puhkab natuke. Ja ema tuli mõne kuu pärast, noorena ja ilusana. Kui ta mu pead paitas, tundsin, et see ei olnud ema käsi, õrn ja pehme, see käsi paitas kuidagi raskelt ja tegi lapse südamele valu.

Oli väga raske, kõige raskem ajajärk minu elus. Uskumatuid asju juhtus. Praegu mõtlen võõrasemale ja imestan, kuhu olid jäänud tema emalikud tunded, ta oli ju naine!

1931. aastal läksin Viru- Roela algkooli. Lõpetasin 1938.a. Peale kooli lõpetamist tulin Tallinna ja hakkasin lapsehoijaks, siis olin veel majateenijaks, koristajaks jne. Oli raske, aga siiski kergem kui võõrasema juures maal. Kui isa suri, püüdsin viisakuse pärast nutta, aga ei saanud, võib-olla sellepärast, et ta vähe minust hoolis.

Okupatsiooni ajal olin Tallinna. Töötasin juhuslikel töödel (nõudepesijana, kraamijana, kartulikoorigana ja pesupesijana).

Tahtsin minna teatrikooli. Läksin katsetele, sain sisse. Seal käisin umbes kaks nädalat. Nõuti kooliraha 500 marka ja tervis oli ka väga halb, kuna pidin öösiti põrandaid pesema ja päeval käisin koolis. Olin väga vihane, kui pidin raha pärast loobuma. Ei tea, kust pidin seda raha võtma? Mul ei olnud ju ühtegi abistajat. Ja palk oli nii väike, et selle eest sain vaevalt tšekileiva välja tuua. Sai niigi kohutavalt nälgida.

Lõppes sõda. Tuli kauaoodatud võit ja rahu. Ei saanud enam midagi teha, olin haige. Nõukogude kord võimaldas mulle puhkuse sanatooriumis. Vihaga mõtlen fašistidele, kuidas nad laastasid. Nii laastasid ka minu tervise, kui raske oli teha sandist terve inimene. Aga seda tehakse, kuigi ma ei ole veel päris terve, aga mul on head võimalused selle saamiseks.

Hakkasin 1946. aastal Kirjastus Keskuses käskjalaks. Mul oli väga raske alguses. Olin pool pime, silmad ei näinud. Tuli kaua uurida suurekstegeva klaasiga enne kui sain teada, kuhu kirja pidin viima. Siis läksin Iloköitesse õpilaseks ja hakkasin käima Tombi klubi ja Noortemaja isetegevusringis.

Märtsis 1947 tuli mine elule uus lehekül. Sain Riikliku Filharmoonia deklamaatoriks. Mu tööd takistab vilets tervis, püüan seda ravida ja tasuda oma suurt võlga Nõukogude valitsusele hoolsa tööga.

Imbi Valgemäe